

آبی که می‌خوریم

ترکیب مفهوم آب مجازی و ردپای آب

مارتا آنتونلی، فرانچسکا گرکو

ترجمه

هادی رمضانی اعتدالی

هیات علمی گروه علوم و مهندسی آب دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

فراز گرگین پاوه

دانش آموخته گروه مهندسی آبیاری و آبادانی دانشگاه تهران

مهدی سرائی تبریزی

هیات علمی گروه علوم و مهندسی آب، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران

آبی که می‌خوریم: ترکیب مفهوم آب مجازی و رد پای آب - ترکیب مفهوم آب مجازی و رد پای آب [ویراستاران] علیرضا آذرانی، فرانچسکا گرکو،
 درجه هادی رمضانی اعتدالی، فراز گرگین، مهدی سراجی تبریزی
 خروین، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۸
 ۲۰۲ ص - مسبر، حق، نوروز
 978-600-5024-95-1
 هدا
 عنوان اصلی: The water we eat: combining virtual water and water footprints, 2015
 ترکیب مفهوم آب مجازی و رد پای آب
 آب ... مصرف
 Water consumption
 آب ... حفاظت
 Water conservation
 آذرانی، علیرضا
 Antonelli, Marta
 گرکو، فرانچسکا، ویراستار
 Greco, Francesca
 رمضانی اعتدالی، هادی، ۱۳۹۲ ... مترجم
 گرگین، فراز، ۱۳۹۲ ... مترجم
 سراجی تبریزی، مهدی، ۱۳۹۱ ... مترجم
 دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)
 Imam Khomeini International University
 TD۲۳۵
 ۶۲۸/۱
 ۵۹۸۵۵۵۹

عنوان و نام پندگور
 مشخصات نشر
 مشخصات بازاری
 شابک
 ردمیت هبریدنت نویسی
 ردیابنت
 عنوان دیگر
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 شناسه فهرده
 شناسه فهرده
 شناسه فهرده
 شناسه فهرده
 شناسه فهرده
 شناسه فهرده
 شناسه فهرده
 رده ندی نگره
 رده ندی نویسی
 شماره کتابشناسی ملی

عنوان: آبی که می‌خوریم: ترکیب مفهوم آب مجازی و رد پای آب
 مؤلف: مارتا آنتونلی، فرانچسکا گرکو
 مترجمان: هادی رمضانی اعتدالی، فراز گرگین پاوه، مهدی سراجی تبریزی
 ویراستار علمی: شیوا محمدیان خراسانی
 ناظر فنی: حمید کلهر
 طرح جلد: داود دانشمند
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۲۴-۹۵-۱
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸
 قیمت: ۳۰ هزار تومان
 شمارگان: ۵۰۰ جلد

ناشر: انتشارات دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

قزوین، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، تلفن ۰۲۸ - ۳۳۹۰۱۴۲۶

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مسئولیت حقوقی و قانونی محتوای کتاب بر عهده صاحب/صاحبان اثر است.

مقدمه مولف

در ژوئن ۲۰۱۲ یک نشست جهانی در رابطه با توسعه پایدار در شهر ریودوژانیرو برگزار شد که در آن بر نقش اساسی آب در تمام فعالیت‌های انسانی و در طبیعت تأکید داشت. اشاره شد که ما در طول ۴۰ سال آینده، با مشکلات رو به رشد و غیر قابل پیش‌بینی کمبود منابع طبیعی، خصوصاً آب، مواجه خواهیم شد.

اولین عامل این مشکلات، جمعیت رو به رشد آن است که تا سال ۲۰۵۰، از ۷ میلیارد نفر امروز به ۹ میلیارد نفر افزایش خواهد یافت؛ در چنین حالتی، نیاز به آب شرب و مواد غذایی، منابع طبیعی را تحت فشار بسیار زیاد قرار خواهد داد. متأسفانه این مشکل، با وجود تغییرات اقلیمی، تشدید خواهد یافت.

تولید غذا نیز به شدت به مصرف آب نیاز دارد و بزرگ‌ترین مصرف‌کننده آب است. به همین علت است که شعار فائو «جهان تشنه است، زیرا گرسنه است» در روز جهانی آب سال ۲۰۱۲، مطرح شد که بیانگر ارزش بسیار زیاد آب و امنیت غذایی بود. با این حال، این ارتباط نزدیک میان مصرف آب (از طریق تفرق محصولات) و تولید غذا (از طریق فتوسنتز در گیاهان) باعث از دست رفتن آب می‌شود. بسیاری نمی‌دانند که می‌توانند به کاهش مصرف آب از طریق عادات غذایی خود کمک کنند. عدم آگاهی از آسیب‌ها و مزایای عادات غذایی یکی از موانع توسعه پایدار و مهم برای نسل امروز و نسل‌های آینده است.

کتاب «آبی که می‌خوریم» در زمان مهمی منتشر شده است که می‌تواند منجر به افزایش دانش ما در رابطه با توسعه پایدار شود. به وسیله مفهوم «آب مجازی»، یعنی آبی که به منظور تولید و به خصوص تولید غذا مصرف می‌شود، می‌توانیم دانش خود را در زمینه مسائل آبی و تأثیرات قابل توجه تغییر عادات غذایی خود، افزایش داده و از آن استفاده کنیم. این مسئله در مجمع «اهداف توسعه جهانی» سال ۲۰۱۵ نیز بسیار حائز اهمیت بود.

همچنین باید اشاره کنیم که این کتاب در سال ۲۰۱۳ منتشر شد که سال مشارکت آبی از نظر سازمان ملل متحد بود و اشاره داشت که بسیاری از ملتها هیچ‌وقت در تولید غذای مورد نیاز خود، به خودکفایی نخواهند رسید. بنابراین تأمین آب مورد نیاز (و به دنبال آن غذای کافی) تنها با مشارکت بین‌المللی عملی خواهد بود. با افزایش آگاهی در رابطه با این حقیقت که می‌توانیم (و باید بتوانیم) نیازهای خود را برای کاهش دورریز غذا و ایجاد یک تعادل برای مصرف آب کمتر محدود ساخته و عادات غذایی یک مسئله مهم در توسعه پایدار خواهد بود و همه افراد و دولت‌ها فرصت این مشارکت را خواهند داشت.

پاسکوال استدیتو^۱

رئیس سابق فائو در بخش آب، نماینده سازمان ملل-بخش آب ۲۰۰۷-۲۰۰۹

معاون دفتر منطقه‌ای شرق آسیا و شمال آفریقا و مدیر بخش ابتکار منطقه‌ای کمبود آب

^۱ Pasquale Steduto

فهرست مطالب

فصل اول - آب مجازی و ردپای آب	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۱-۲- تأثیر واقعی آب مجازی	۲
۱-۳- یکسان نبودن منابع آبی	۵
۱-۴- منابع آب مجازی	۷
۱-۵- نتایج	۱۲
۱-۶- منابع	۱۳
فصل دوم - امنیت آب و غذا؛ غذا- آب و زنجیره ارزش تأمین غذا	۱۵
۲-۱- مقدمه	۱۶
۲-۲- اساس هیدروبنیادی مهم منابع آبی و سیستم‌های غذایی	۱۸
۲-۳- زمینه‌های اقتصادی سیاسی غیرقابل اجتناب سیستم‌های غذایی جهان و زمینه‌های زنجیره‌های ارزش تأمین غذا	۲۰
۲-۳-۱- دستیابی به امنیت غذا- آب، بازنگری سیاست‌های امنیت غذا و آب	۲۹
۲-۳-۲- منابع	۳۲
فصل سوم - رابطه بین مصرف انسان و مصرف آب	۳۵
۳-۱- مقدمه	۳۶
۳-۲- مفهوم ردپای آب	۳۷
۳-۲-۱- ردپای آب مصارف ایتالیا	۳۷
۳-۲-۲- ردپای آبی محصولات حیوانی	۳۸
۳-۲-۳- ردپای آب محصولات حیوانی در مقابل محصولات گیاهی	۴۳
۳-۲-۴- ردپای آب رژیم حیوانی در مقابل ردپای آب رژیم گیاهی	۴۵

۴۷	۴-۳-شفافیت محصول.....
۴۸	۵-۳-نتیجه گیری.....
۴۹	۶-۳-منابع.....
۵۱	فصل چهارم - منابع آبی در دوره آنتروپوکسن.....
۵۲	۱-۴-مقدمه.....
۵۳	۲-۴-نیاز آبی در دوره آنتروپوسن.....
۵۷	۳-۴-مدیریت منابع آبی.....
۵۸	۴-۴-منابع.....
۶۰	فصل پنجم - آب در غذا.....
۶۱	۱-۵-مقدمه.....
۶۲	۲-۵-تأمین زنجیره غذایی.....
۶۴	۱-۲-۵-گندم و جو.....
۶۴	۲-۲-۵-زیتون.....
۶۵	۳-۲-۵-میوه و سبزیجات.....
۶۶	۳-۵-نتیجه گیری.....
۶۷	۴-۵-منابع.....
۶۸	فصل ششم - پایداری منابع آبی.....
۶۹	۱-۶-مقدمه.....
۷۰	۲-۶-تفکر در راستای پایداری آبی.....
۷۱	۱-۲-۶-بذرهای سنتی.....
۷۲	۲-۲-۶-اقدامات زراعی.....
۷۶	فصل هفتم - آب مجازی در تغذیه، خرید و اتلاف مواد غذایی.....
۷۷	۱-۷-مقدمه.....

۷۹	۲-۷ مدل‌های کشاورزی-غذایی و تکامل آنها با توجه به رفتار مصرفی
۸۱	۳-۷ مصرف غذا در مدل‌های کشاورزی-غذایی مختلف
۸۳	۴-۷ مفهوم زیاله در زیاله
۸۶	۵-۷ منابع
۸۸	فصل هشتم - آگاهی مصرف‌کنندگان آب: ایده‌های برای برجسب‌گذاری آب
۸۹	۱-۸ مقدمه
۸۹	۲-۸ برجسب‌گذاری پایداری زیست‌محیطی
۹۰	۱-۲-۸ تجربه کشور ایتالیا و دنیا
۹۵	۳-۸ تیپ‌بندی مقیاس آب مجازی
۹۸	۵-۸ از مصرف‌کنندگان تا شهروندان فعال
۹۸	۶-۸ منابع
۱۰۱	فصل نهم - بسیج همگانی برای آب به‌عنوان یک کالا (اقتصاد اخلاقی و آب مجازی)
۱۰۲	۱-۹ مقدمه
۱۰۳	۲-۹ جنبش ایتالیا از نخست تا بعد از فراندوم
۱۰۳	۳-۹ ارتقای فرهنگ جدید آب
۱۰۴	۴-۹ حمایت از جنگ‌های محلی علیه خصوصی‌سازی
۱۰۵	۱-۴-۹ مبارزه در سطح ملی
۱۰۶	۲-۴-۹ بعد از فراندوم: از مبارزه برای آب تا حفاظت عمومی
۱۰۶	۵-۹ اقتصاد اخلاقی آب به‌عنوان یک مشترک در ایتالیا
۱۰۷	۶-۹ نماد و ویژگی اخلاقی تنش‌ها
۱۰۸	۷-۹ جنبه‌های ارتباطاتی بسیج همگانی
۱۰۹	۸-۹ رابطه بین جنبش و نهادها
۱۰۹	۹-۹ آب مجازی و همگان‌سازی در ایتالیا

۱۱۰	۹-۱۰- توانمندسازی ابعاد اکولوژیکی در مباحثات ایتالیایی
۱۱۱	۹-۱۱- توانمندسازی و گسترش شبکه
۱۱۳	۹-۱۲- منابع
۱۱۵	فصل دهم - منابع آبی در ایتالیا: شرایط فعلی و روند آینده
۱۱۶	۱۰-۱- مقدمه
۱۲۰	۱۰-۲- منابع
۱۲۱	فصل یازدهم - جهانی سازی غذا و آب
۱۲۲	۱۱-۱- مقدمه
۱۲۴	۱۱-۲- زمینه های عمومی
۱۲۷	۱۱-۳- تعادل آب مجازی
۱۲۹	۱۱-۴- تحلیل های هر گروه
۱۳۱	۱۱-۵- شبکه تجارت بین المللی
۱۳۶	۱۱-۶- نتیجه گیری
۱۳۷	۱۱-۷- منابع
۱۳۸	فصل دوازدهم - تجارت آب مجازی در منطقه مدیترانه
۱۳۹	۱۲-۱- مقدمه
۱۴۰	۱۲-۲- تجارت آب مجازی فعلی در منطقه مدیترانه
۱۴۵	۱۲-۳- سناریوی دسترسی آب در آینده برای منطقه مدیترانه
۱۴۸	۱۲-۴- تجارت آینده آب مجازی در منطقه مدیترانه
۱۵۲	۱۲-۵- نتیجه گیری
۱۵۴	۱۲-۶- منابع
۱۵۶	فصل سیزدهم - رویکرد اقتصادی به کمبود آب
۱۵۷	۱۳-۱- مقدمه